

Ellentét

Novák Kata

Pécsi Tudományegyetem, Művészeti kar

Festőművész II. évfolyam

Ernszt András, DLA, adjunktus

A mű témájának szempontjából, a mai és a régi, klasszikus korszakok ellentétének és egyben hasonlóságának a megfogalmazása volt a célom, allegorikus eszközökkel, és ezt érzékeltetve esztétikai megoldásokkal is.

A festmény olajjal készült, mert kidolgozottsága miatt is ezt tartottam a legalkalmasabbnak, ezzel az eszközzel tudtam kifejezni leginkább a tartami lényegét.

A régmúlta történő visszanyúlást is megfogalmazza számomra, de a jelen korból létrejött, környezeti és társadalmi problémáinak érzékeltetése végett. A motívumok tekintetében ez, akképp jelenik meg, hogy egyrészt: palackos víz és a folyó párhuzamba állításával, vagy akár a modern kor jelképeként szolgáló laptop, és a kiterített könyv szerepeltetésével játszok.

Emberi viselkedésformák nem változtak, hasonló, léttel való problémák foglalkoztatták őket. Ezek az alap nehézségek voltak, és vannak, annak ellenére, hogy különböző kifejezőeszközök például: irodalom, zene. Idők során folyamatosan változtak, de kismértékben eltérő problémakört dolgoztak fel, az aktuális kor újításaival kiegészítve azt.

Hasonlóképpen viszonyul az ember, a tárgyakhoz. Ez a fajta gondolkodás, ezeknél az eszközöknél is megjelenik. Ezt továbbgondolva, az aktuális korszakban lévő tárgyak hibázatása, és ebből kifolyólag sóvárgás a múlt irányába, folyamatosan jelen van. Ez a típusú menekülés, mindig is jelen volt az emberben, akármelyik korban élt. Feleslegesen veszik körül az adott korszakban lévő tárgyak - festői szempontból mindegy, hogy mik voltak az akkori időszakban az eszközök – csak bizonyos ideig nyújtanak örömet, és amikor feladatát elvégezte a tárgy, újfent ott marad az ember, az érzéseivel.

A múltnak a felidézése, és a jelenkor megjelenítése miatt vegyíték tárgyakat. Ennek eszközeként használok motívumokat, és különböző esztétika kellékeket, utalva, egy általános problémára, ami egy korszaktól független gondolatsor.

E két ellentétes gondolatmenetet összekapcsolja a háttérben ábrázolt híd, mint szimbólum, amely jelentése, a partok összekapcsolásának funkciójából ered: különböző kultúrák, történelmi korok közötti összekötő kapocs, a tökéletesség és az állandóság szimbóluma, amelyet alkotója, az ember pusztít el háborúiban.

A háttérben megfestett archaizáló tájkép szülővárosomnak részlete, amit párhuzamba lehet vonni, egyfajta honvágy érzettel, ami személyes tartalma az antik kor iránti elvágódás mellett, az otthon nyugalma. E két különböző fogalom, hasonló oltalmat kelt.

A háttér égetett umbra árnyalataival létrehozott felület, mely számomra archaikus érzetet kelt.. Többek közt a romantika tájképfestészetét tanulmányoztam e kép megfestése előtt, talán a formák megoldása, vagy a színek használata érzékeltethető.

A kompozíció két térbeli síkot érzékeltet: az előbb említett régi korra utaló háttérrel, és a gerendaszerű képi megoldás, egy előteret érzékeltet, - e képi megoldás a késő reneszánszra utalhat, és ezen helyezkednek el a modern kor jelképeként szolgáló tárgyak .

Előtérhez tartozó szimbólumok- utalva e két sík különbségére- aprólékosabban, viszonylag realiztikusan, a tárgyak valódi színeikhez hűen lettek megfestve, mint a mögötte lévő tér, ezzel is jelezve az aktuális korra való bemutatást. Ezen a síkon, a világos ultramarin kék visszafogott, kellőképpen tört használata, a részek összefogásához, ellentétet érzékeltet, a háttér sötétebb, melegebb hangulatával.

A kép vizuális szempontból lényeges alakja, egy női akt, mely jelentésben hordozza mindkét sík legfontosabb tartalmi vonásait. A modern kor jelképeként egy korhű fehérneműt, és a régi korra való utalását, a drapéria, és annak esztétikai, kompozícióbeli megoldása érzékeltet. E két jelzés, viszonylag homogén, nem dominál rajta egy erőteljes szín sem, hivatkozva, hogy az előbb leírtakon kívül, nem akar mást kifejezni. Az akt, színben kiemelve sokkal világosabb és részletesebb, mint a többi rész ezzel is utalva a fő elemre. Testtartása, és a semmibe meredő tekintet is érzékelteti, a mű kifejezését, hangulatát.

A mű indítatása:

Egy olyan képi probléma foglalkoztatott ebben a műben, amelyet előző alkotásaim által is már tanulmányoztam. Ennek a vizuális témának a tárgyköre: egy felületen belüli, két különböző síknak a szerepeltetése, és megoldása, esztétika értelemben. Jelen esetben az előtérben elhelyezkedő akt és a hozzá tartozó csendélet, ami egy teret képez, valamelyest a tájkép, amely a másik síkot adja. Ebből kifolyólag, a nehézsége a következő: érzékeltetni a két sík eltérő helyzetét, és egyben összefogni a tartalmi egységét. Technikai értelemben a tér, valós, realiztikus megfestése úgy, hogy utalva legyen, e két hely különbségére, és egyben úgy összefogni a felületek minden részét, hogy ez ne keltsen esztétikai zavarokat.

Foglalkoztatott még a kép mérete, abból a szempontból, hogy, hogyan lehet ilyen nagy felületeket megoldani, összehúzni, vagy, mit, mennyire kellene kidolgozni, hogy a mű lényegi értelmét tükrözze.

A háttér tárgyköréhez a tájképet választottam. Ez azért különös, mert ezzel a témával, szinte még nem foglalkoztam, és ezzel kapcsolatosan, a tapasztalataimra nemigen tudtam hagyatkozni, inkább az előtte lévő kutatásokra. Ekkor már a tájkép barnás tónusú megoldásait, aláfestését kigondoltam. Mindenképp szerettem volna, hogy egy szín domináljon, hogy annak a tónusaiból, keveréseiből építkezzek, és ennek a technikai megoldásai által építsem fel a háttérrel, könnyítve a felületek összefogását. Tájképhez, városom egyik főbb látnivalóját választottam.

A másik képsík vizuális indítatása: korábbi korszakok csendéleteit tanulmányozva, főként a barokkban használt képi megoldások ragadtak meg. Utalva a fahatású, asztalszerű felületre, amin általában a tárgyak helyezkedtek el. Színében is párhuzamot lehet vonni, sőt még a sötét háttér is utalhat a korszaknak az esztétikai megoldására.

Ezeknek a hatására alakult ki a kép témájának megalkotása, és ebbe belevittem személyes utalásokat is, képi formában. Például: laptop, palack motívum, a-kép mondanivalóján kívül-, számomra a legfontosabb vagy a legtöbbet látott, és használt eszközök egyike.

Emberi létnek a tényleges érzelmei, ösztönei miatti problémák nem változnak, függetlenül attól, hogy milyen korszakban él és e kivetnivalója értelmezését, megoldását keressük legtöbbször. Periódusait fejezzünk ki valamilyenképpen, történetesen valaminek a megértése miatt, vagy akár egy kifelé történő önkényes gesztuskésként, példának okáért lehet művészi ábrázolás, költészet vagy egy színdarab...

Előző tanulmányaim is a mai és a régi kor érzelmi és esztétikai kapcsolatát keresték, például: a félévem utolsó befejezett alkotása egy romantikus stílusú kép átdolgozása. Anna Lea Merritt Éva című festményének újrafogalmazása, ami az eredeti képpel kombinálódva alkotja az új mű jelentését. Ez lényegében az emberi szenvedés változatlansága, aminek a technikai megoldása: a Merritt festményén lévő akt került új kontextusba, ami több festői korszakot jelenít meg - a valódi festményen lévő alma helyett telefon található, a modern kor jelképeként. Vizuálisan szinte hasonló maradt, tehát a kompozíció és a nagyobb formák nem változtak, jelezve hogy utal az eredetijére.